

Snapchat, messenger och google docs. Maktordningar och textrepertoarer i ett uppkopplat klassrum

Christina Olin-Scheller

På senare tid har många svenska skolor och kommuner gjort stora satsningar på digitala verktyg – ofta med förväntningar på att detta ska påverka undervisningen och lärandet positivt – och majoriteten av eleverna är idag uppkopplade i klassrummet via egna eller skolans datorer och läsplattor. Så gott som alla äldre elever har även möjlighet till kontinuerlig uppkoppling under skoldagen via sina egna mobiltelefoner. Detta har medfört nya villkor för klassrummets medieekologi, literacypraktiker och maktordningar. Presentationen utgår från en uppfattning där användandet av både pappersbaserade och digitala resurser för kommunikativa syften förstås som exempel på nya literacypraktiker, *New Literacies*. Dessa är multimodala och innefattar digitaliseringens närmast obegränsade möjligheter att enkelt kunna samproducera, dela och distribuera texter i vidare bemärkelse. I dagens digitala klassrum finns stora utmaningar som handlar om hur läraren och undervisningen kan medverka till kollaborativa läroprocesser och utveckla kritiskt tänkande och digitala literacypraktiker. I presentationen belyser jag, med ett specifikt fokus på mobiltelefoners roll i klassrummet, dels när och hur digitala redskap förekommer under lektioner, dels vilka sociala och didaktiska implikationer som dessa redskap har i de framväxande literacypraktiker som skapas i uppkopplade klassrum. Med utgångspunkt i exempel ur ett större videoetnografiskt material, där gymnasieelevers interaktion och aktiviteter i klassrummet dokumenterats med hjälp av videoinspelning och skärmspeglning av deras mobiltelefoner, diskuteras också hur digitala redskap förändrar såväl elev- och lärarrollen som grundläggande mönster i undervisningens organisering.

Referenser

- Asplund, S-B., Olin-Scheller, C. & Tanner, M. (inskickad). "Under the Teacher's Radar: Changed Conditions for Literacy Practices and Teaching in the Connected Classroom."
- Barton, D. (2007). *Literacy: An introduction to the ecology of written language* (2nd ed.). Malden, MA: Blackwell Publishing.
- Lankshear, C. & Knobel, M. (2011). *New literacies. Everyday Practices and Social Learning*. Maidenhead, England: Open University Press.
- Olin-Scheller, C. Sahlström, F. & Tanner, M. (red.) (kommande). Smartphones in classrooms: reading, writing and talking in rapidly changing educational spaces. Special issue of *Learning, Culture and Social Interaction*
- Olin-Scheller, C. Tanner, M. & Öhman, A. (under utgivning). "Klassrummet som galleri – gymnasieelevers identitetsarbete i ett uppkopplat klassrum." I: Tanner, M., Olin-Scheller, C. & Löfdahl, A. (red.). *Berättelser*. Karlstad: Karlstads universitet.
- Tanner, M., Olin-Scheller, C., Buskqvist, U. & Åkerlund, D. (2017). "Ett papperslöst klassrum? Utmaningar för det uppkopplade klassrummets literacypraktiker." I: Ljung-Egeland, B.,

Olin-Scheller, C., Tanner, M. & Tengberg, M. (red). *Textkulturer. Tolfte konferensen I svenska med didaktisk inriktning*. Karlstad: Karlstad universitet, s. 175–194.